

Sygn. akt V ACa 537/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Koźma
Sędziowie:	SA Katarzyna Przybylska (spr.) SA Hanna Rucińska
Protokolant:	stażysta Ewelina Gruba

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej
w S.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanego A. T.

o zapłatę

na skutek apelacji interwenienta ubocznego

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI GC 151/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od interwenienta ubocznego na rzecz powoda kwotę 5.565,10 (pięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt pięć 10/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 537/16

UZASADNIENIE

Powód Towarzystwo (...) w W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A.

w S. kwoty 174.733,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 maja 2013r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu (...) została zgłoszona szkoda powstała w wyniku pożaru kopuły kościoła (...) C. K. w T.. Do pożaru doszło w dniu (...) ok. godziny 11.00 podczas wykonywania prac remontowych na

dachu kościoła. Towarzystwo (...) na mocy polisy nr (...) ubezpieczało (...) (...) od ognia i innych zdarzeń losowych. W wyniku likwidacji szkody, w dniu 22 listopada 2012r. przyznano i wypłacono poszkodowanej (...) odszkodowanie w wysokości 50.000 zł. Następnie w dniu 20 grudnia 2012r. powód wypłacił dalszą kwotę odszkodowania w wysokości 124.733,00 zł. W toku postępowania likwidacyjnego ustalono, że sprawcami szkody byli pracownicy A. T., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). A. T. był podwykonawcą H. W. wykonującego remont dachu na podstawie umowy zawartej z (...). Firma (...) realizowała prace polegające na zgrzewaniu arkuszy papy na poziomej części dachu kościoła u podnóża kopuły. W trakcie zgrzewania papy w pobliżu zwieńczenia południowo - zachodniej nawy doszło do przedostania się ognia palnika przez otwory wentylacyjne izolacji. W pobliżu otworu zapaliła się folia izolacyjna i deska, a następnie drewniana konstrukcja zadaszania. Ustaleń tych, na zlecenie powoda, dokonała (...) spółka z o.o. spółka komandytowa, która w raporcie końcowym z grudnia 2012r. wyraźnie stwierdziła, że przyczyną powstania pożaru było zaproszenie ognia podczas źle zabezpieczonych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, a sprawcami zdarzenia byli pracownicy (...). Podobnie o przyczynie pożaru wypowiedział się rzeczoznawca B. T., sporządzający ekspertyzę na zlecenie (...). Z kolei biegły sądowy z dziedziny (...) P. N., w opinii sporządzonej w postępowaniu karnym, wskazał m.in., że prace z użyciem ognia były w tym miejscu zabronione, a ponadto podczas ich wykonywania nie dokonano żadnego niezbędnego zabezpieczenia miejsca operowania palnikiem gazowym przed możliwością

powstania przypadkowego źródła ognia. Powód powołał się na art. 430 kc i art. 429 kc. Ponadto, zdaniem powoda, odpowiedzialność A. T. powinna kształtować się na zasadzie ryzyka, jako że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody, ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu (art. 435 kc).

W tej sytuacji według powoda, zgodnie z art. 828 kc i art. 822 § 4 kc, może on dochodzić roszczenia w wysokości wypłaconego odszkodowania bezpośrednio od ubezpieczyciela sprawcy szkody. Pismem z dnia 31 grudnia 2012r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 174.733,00 zł tytułem regresu ubezpieczeniowego. Wobec braku odpowiedzi, powód ponowił wezwanie pismem z dnia 12 lutego 2013r. Następnie w dniu 23 kwietnia 2013r. doręczono pozwanemu ostateczne wezwanie z 18 kwietnia 2013r., w którym określono ostateczny termin zapłaty na dzień 30 kwietnia 2013r.

W dniu 4 czerwca 2013r. Sąd Okręgowy w T. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwany (...) S.A. w S. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany przyznał, że ubezpieczał w zakresie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej A. T. na podstawie umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą (...) Firma z dnia 10 września 2012r. Pozwany wskazał, iż wbrew twierdzeniom powoda, odpowiedzialność ubezpieczonego oparta jest na zasadzie winy, a nie ryzyka. Według pozwanego powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, a w szczególności winy.

Ze wskazanych przez powoda dowodów nie wynika bowiem, aby podwykonawca został poinformowany o zagrożeniach istniejących na budowie, w tym w zakresie pożarowym. Protokół kontroli przeprowadzonej w dniu 22 października 2012r. przez (...) potwierdził natomiast, że na budowie nie było planu (...) i Ochrony (...) ((...)). Pozwany wskazał także, iż z dokumentacji projektowej również nie wynikały obowiązki w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, w szczególności zakaz używania otwartego ognia w pobliżu kopuły. Ponadto przed przystąpieniem do prac remontowych nie dokonano oględzin miejsca przewidywanych prac celem oceny bezpieczeństwa pożarowego, ani nie opracowano protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego, stanowiących podstawę zezwolenia na ich rozpoczęcie. Pozwany powołał się

na § 36 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719), zgodnie z którym przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel,

zarządca lub użytkownik obiektu m.in. ocenia zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane, wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy i jego zabezpieczenie, zaznajamia osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu. Z powyższego wynika, iż wymienione obowiązki spoczywają na właścicielu budynku, a nie podwykonawcy. W tym przypadku inwestycja nie była odpowiednio nadzorowana i ryzyko poniesienia szkody obciąża również poszkodowanego na zasadzie art. 362 kc, z uwagi na jego przyczynienie się do powstania szkody. Poszkodowany dopuścił się bowiem naruszenia w/w przepisu. Pozwany wskazał też, iż zostały naruszone obowiązki kierownika budowy wynikające z art. 22 prawa budowlanego oraz obowiązki inspektora nadzoru wynikające z art. 25 prawa budowlanego. Pozwany zakwestionował także wysokość szkody.

W dniu 17 września 2013r. pełnomocnik A. T. złożył oświadczenie o przystąpieniu do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie powoda.

Pozwany zgłosił opozycję, wskazując, iż interwenient nie ma interesu prawnego, aby sprawa została rozstrzygnięta na korzyść powoda.

Na rozprawie w dniu 24 stycznia 2014r. Sąd uwzględnił opozycję pozwanego i odmówił interwenientowi ubocznemu udziału w postępowaniu po stronie powoda.

W piśmie z dnia 3 kwietnia 2014r. pełnomocnik A. T. wskazał, iż przystępuje on do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej.

Pełnomocnik powoda zgłosił opozycję.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2014r. Sąd oddalił opozycję powoda.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2016r. zasądził od pozwanego (...) S.A. w S.

na rzecz powoda Towarzystwa (...) w W. kwotę 174.733,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 maja 2013r. do dnia zapłaty (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego i interwenienta ubocznego na rzecz powoda kwotę 12.757,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, z zaznaczeniem, że zapłata przez jednego z nich zwalnia od obowiązku świadczenia drugiego w zakresie dokonanej zapłaty (pkt 2).

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach:

Na podstawie decyzji (...) (...) z dnia 8 stycznia 2008r. Kościół (...) R. – (...) C. K. został wpisany do rejestru zabytków województwa (...). Decyzja była ważna do 31 grudnia 2011r. (...) R. – (...) C. K. w dniu 2 grudnia 2010r. złożyła wniosek o pozwolenie na remont i zmianę pokrycia dachu kościoła p.w. C. K. w T.. Prezydent M. T. decyzją z dnia (...) udzielił pozwolenia na prowadzenie prac w kościele w zakresie remontu i zmiany pokrycia dachu, zgodnie z wnioskiem i projektem opracowanym przez (...) sp. z o.o. Jednocześnie został ustanowiony stały nadzór Miejskiego (...) nad przebiegiem prac. Następnie na mocy decyzji z dnia (...) został zatwierdzony projekt budowlany dla zamierzenia budowlanego obejmującego zmianę istniejącego pokrycia dachowego z blachy ocynkowanej na blachę tytanowo – cynkową wraz z ociepleniem kopuły kościoła. W czerwcu 2011r. do tego projektu kierownik budowy A. K. opracował plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dla przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego, według którego zabronione było m. in. używanie otwartego ognia w odległości 1,0 m od kopuły. Ponadto do prowadzenia prac budowlanych powinni być zatrudnieni wyłącznie pracownicy posiadający wymagane okresowe szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie stanowiskowe, z omówieniem szczególnych zagrożeń występujących przy wykonywaniu konkretnych robót, powinno być przeprowadzone przed skierowaniem na miejsce pracy na terenie budowy. Obowiązek zapewnienia szkolenia spoczywał na kierowniku budowy. W dniu (...) między (...) R. – (...) C. K. w T. reprezentowaną przez proboszcza ks. J. W., a H. W. prowadzącym zakład (...), została zawarta umowa, na podstawie której wykonawca zobowiązał się do

wykonania zadania pn.: „Wymiana pokrycia dachowego na kościele (...) C. K. w T.”. Prace obejmowały: demontaż istniejącego pokrycia kopuły dachu i izolacji

termicznej, wykonanie nowej izolacji termicznej na kopule dachu, ułożenie nowego pokrycia z blachy tytanowo – cynkowej na kopule. Szczegółowy zakres robót zawierał kosztorys ofertowy wykonawcy stanowiący załącznik nr 1 do umowy. Termin rozpoczęcia robót ustalono na dzień 20 czerwca 2011r., a zakończenia na 15 września 2011r. Strony umowy ustaliły, iż cena umowy stanowi wynagrodzenie ofertowe w kwocie 550.000,00 zł brutto. Ponadto wykonawca był zobowiązany do:

- a) zabezpieczenia budowy przed kradzieżą i innymi ujemnymi skutkami, w tym mogącymi powstać wskutek działania warunków atmosferycznych,
- b) zabezpieczenia placu budowy, zabezpieczenia wykopów, zapewnienia dozoru, a także właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy,
- c) wykonania odpowiedniego oznakowania i innych robót zgodnie z zatwierdzonym projektem oraz poniesienia kosztów zajęcia pasów drogowych,
- d) zapewnienia skutecznego nadzoru wykonawczego,
- e) utrzymania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód, składowania materiałów i sprzętu w ustalonych miejscach w należyтым porządku oraz usuwania na bieżąco zbędnych materiałów, odpadów i śmieci,
- f) umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organu nadzoru budowlanego i jednostek sprawujących funkcje kontrolne oraz upoważnionym przedstawicielom zamawiającego,
- g) uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót i przekazania go zamawiającemu, w tym odtworzenia nawierzchni dróg i chodników,
- h) ubezpieczenia od odpowiedzialności za zdarzenia wykraczające poza warunki gwarancji, ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej łącznie z odpowiedzialnością za jakość produktu.

W paragrafie 7 strony umowy dopuścili, aby roboty specjalistyczne, co do których wykonania wykonawca nie ma przygotowania techniczno – organizacyjnego, były wykonywane przy pomocy podwykonawców. Wykonawca ponosił pełną odpowiedzialność za roboty wykonywane przy pomocy podwykonawców i przyjął wobec nich funkcję koordynacyjną.

H. W. zawarł w dniu 3 września 2012r. z A. T.

(jako podwykonawcą) umowę, której przedmiotem był remont dachu płaskiego na kościele. Prace miały być wykonane w okresie od dnia 3 września 2012r. do dnia

30 października 2012r. Strony tej umowy ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe na kwotę 46.000,00 zł netto. Roboty obejmowały: zerwanie starej papy z dachu płaskiego, pokrycie dachu płaskiego papą podkładową i nawierzchniową, docieplenie dachu płaskiego granulatem z wełny mineralnej gr. 15 cm. W dniu 20 czerwca 2011r. proboszcz zawiadomił Miejskiego (...) o rozpoczęciu tego dnia prac na zabytku, o osobie wykonawcy i zwrócił się o powołanie stałego nadzoru nad przebiegiem prac. Decyzją z dnia (...) Prezydent M. T. umorzył jako bezprzedmiotowe postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zmiana istniejącego pokrycia dachowego z blachy ocynkowanej na blachę tytanowo – cynkową wraz z ociepleniem kopuły (...) C. K. przy ul. (...) w T.”. W dniu 18 stycznia 2012r. proboszcz ks. J. W. wystąpił z wnioskiem o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych w zabytku wpisanym do rejestru zabytków. W dniu (...) Prezydent M. T. wydał decyzję, na mocy której pozwolił (...)

R. – (...) C. K. w T. na prowadzenie prac w kościele w zakresie remontu i naprawy pokrycia dachu, docieplenia dachu płaskiego, naprawy okien w latarniach kościoła, zgodnie z wnioskiem

i projektem opracowanym przez (...) sp. z o.o. w T.. Decyzja została wydana z ważnością do dnia 31 grudnia 2012r. W dniu 29 czerwca 2012r. Diecezja (...) zawarła z powodem umowę ubezpieczenia budynków sakralnych i budynków towarzyszących budynkom sakralnym, będących własnością K. (...) i (...), od ognia i innych zdarzeń losowych na okres od dnia 1 lipca 2012r. do dnia 30 czerwca 2013r. W przypadku zaistnienia szkody w ubezpieczonym budynku, wypłata odszkodowania następowała według rzeczywistych kosztów odtworzenia lub naprawy na podstawie faktur wykonawcy, wystawionych zgodnie ze zweryfikowanym przez Towarzystwo kosztorysem do wysokości sumy ubezpieczenia budynku. W ramach ustalonego odszkodowania nie uwzględniano się wartości artystycznej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, itp. Przedmiotem ubezpieczenia objęte były także stałe elementy budynku sakralnego. Przez stałe elementy należało rozumieć: nieuszkodzone elementy dekoracyjne, takie jak szyby, witraże, elementy szklane, okładziny i wykładziny szklane, ceramiczne, kamienne i z tworzyw sztucznych, zamontowane lub zainstalowane na stałe zgodnie z ich przeznaczeniem oraz inne elementy budynku, t.j.: okna drzwi, rynny, rury spustowe itp. Przedmiotem ubezpieczenia było także mienie stanowiące wyposażenie budynków sakralnych, t.j.: stałe i przenośne elementy stanowiące wystrój i wyposażenie, takie jak malowidła ścienne, podłogowe wykładziny dekoracyjne typu mozaika, ołtarze, organy, obrazy, figury, monstrancje, konfesjonały, kielichy, ławki, itp. Odszkodowanie ustalane było w wysokości kosztów zakupu nowego przedmiotu lub w wysokości kosztów naprawy – w oparciu o przedłożoną przez ubezpieczającego fakturę, podlegającą weryfikacji przez Towarzystwo lub według wyceny Towarzystwa. Remont dachu (...) C. K. w T. był realizowany etapowo w latach 2011 – 2012, w oparciu o wyżej wymieniony projekt budowlany opracowany przez (...) spółkę z o.o. w grudniu 2010r. W dniu (...) trwały ostatnie prace remontowe. Pracownicy A. T. (podwykonawcy) zgrzewali arkusze papy na poziomej części dachu, u podnóża kopuły. Do zgrzewania papy używali palnika gazowego. W trakcie zgrzewania, w pobliżu zwieńczenia południowo – zachodniej nawy, doszło do przedostania się ognia z palnika przez otwory wentylacyjne izolacji. W pobliżu otworu zapaliła się folia izolacyjna i deska, a następnie drewniana konstrukcja, co doprowadziło do powstania pożaru. Pożar rozprzestrzenił się pionowo w kierunku kopuły. Została wezwana straż pożarna. Pracownicy podwykonawcy byli przeszkoleni i uprzedzeni o konieczności zachowania szczególnej ostrożności. A. T. codziennie udzielał wskazówek, jak mają pracować. W dniu zdarzenia polecił, aby używali palnika, zarówno gazowego,

jak i elektrycznego. Palnika gazowego używał L. K.. W miejscu wykonywania prac, ani w pomieszczeniu gdzie pracownicy przebierali się nie było zgrzewarki elektrycznej. Podczas gaszenia pożaru wewnątrz kościoła zostało zalane wodą,

co doprowadziło do zniszczeń. W kopule pozostała dziura. Następnego dnia pracownicy wykonawcy przykryli kopułę plandeką. W dniu 22 października 2012r. proboszcz parafii zgłosił szkodę powodowi. Powód wszczął postępowanie likwidacyjne. Towarzystwo (...) zleciło (...) Sp. z o.o. Spółce komandytowej

w W. opracowanie przedmiotowej szkody, które zostało wykonane w listopadzie 2012r. Autorami opracowania byli M. L. (1) i P. K.. Stwierdzili oni, iż przyczyną pożaru było zaproszenie ognia w trakcie zgrzewania papy przy użyciu palnika z otwartym ogniem. Likwidatorom został okazany Plan (...) i Ochrony (...), na podstawie którego stwierdzili, że nie został dotrzymany warunek

nie używania ognia w odległości mniejszej niż 1 m od kopuły. Czynnikiem, który wpłynął na gwałtowny rozwój pożaru, był występujący pomiędzy deskowaniem, a izolacją termiczną z wełny mineralnej przewiew, zapewniający cyrkulację powietrza. Rozwój pożaru przyspieszyło także wypalanie się części pokrycia dachu. Większe otwory, zarówno wlotowe (u podstawy kopuły), jak i wylotowe, zapewniły większą wymianę tlenu. Skutkiem akcji ratowniczej prowadzonej w obrębie kopuły, było zalanie wewnętrznych ścian kościoła wodą podawaną przez jednostki straży pożarnej. W górnej części kościoła na ścianach i kasetonach kopuły widoczne były ślady oddziaływania dymu będącego skutkiem pożaru. We wnioskach likwidatorzy stwierdzili, iż przyczyną powstania pożaru w kopule kościoła było zaproszenie ognia podczas źle zabezpieczonych prowadzonych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Prace te prowadzone były z użyciem palnika gazowego z otwartym płomieniem i dotyczyły zgrzewania papy u podstawy kopuły. Ubezpieczony do czasu sporządzania opinii nie przedstawił roszczeń szczegółowych oraz dokumentacji wymaganej do końcowego rozliczenia szkody. Rzeczoznawcy (...) na podstawie oględzin miejsca zdarzenia sporządzili

kosztorys porównawczy obejmujący straty w zakresie najbardziej uszkodzonej substancji budynku. Łączna wartość odtworzeniowa kosztorysu wynosiła 113.041,60 zł. W ocenie likwidatorów bezpośrednim sprawcą zdarzenia byli pracownicy (...) podwykonawcy. W dniu 24 października 2012r. (...) sporządził także protokół oględzin i opis uszkodzeń. W protokole tym na podstawie przeprowadzonych oględzin potwierdzono zgodność obmiarów i uszkodzeń opisanych w protokole likwidacji (...)

z dnia 22 października 2012r. Likwidatorzy (...) stwierdzili, iż do wymiany kwalifikuje się 1/16 pokrycia dachu kopuły wykonanej z blachy tytanowo – cynkowej o gr. 0,7mm na konstrukcji drewnianej, szerokość uszkodzenia u podstawy kopuły wynosi 5,25m. Dodatkowo w części szczytowej w pasie ok. 4 m od galerii na zachodniej połowie dachu stwierdzono uszkodzone elementy zadaszenia wraz z pokryciem (do wymiany).

W protokole zapisano, iż we wnętrzu kościoła widoczne są liczne ślady zalania wodą pochodzącą z akcji ratowniczej. Ślady zalania dotyczą całej zachodniej połowy kościoła, a także przedsionka. W części centralnej kościoła stwierdzono dodatkowo równomierne niewielkie osmolenia stropu kopuły. W trakcie oględzin autor protokołu stwierdził suszące się dywany w ilości łącznej 15 szt. Według deklaracji ubezpieczonego uszkodzeniu uległ rzutnik do przeźroczy i ekran rzutnika, a także elementy oświetlenia,

halogeny i organy. W protokole zapisano, iż zalane zostały powłoki malarskie ścian w części zachodniej wraz z filarami i elementami nieregularnymi – lukami nad

8 segmentami. Przed przystąpieniem do robót malarskich konieczne jest osuszenie wnętrza kościoła. Natomiast posadzka kościoła oraz pozostałe wyposażenie nie nosiły śladów uszkodzeń. W protokole zaznaczono również, iż niektóre uszkodzenia mogą pojawić się w późniejszym czasie oraz zwrócono uwagę na konieczność sprawdzenia organów przez specjalistę. W dniu 24 października 2012r. Prokuratura Rejonowa T. (...) wszczęła śledztwo w sprawie zaistniałego pożaru kopuły kościoła,

o czyn z art. 163 § 1 pkt 1 kk. Pismem z dnia 22 listopada 2012r. powód poinformował (...) o uznaniu swojej odpowiedzialności za szkodę i przyznał bezsporną kwotę odszkodowania w wysokości 50.000,00 zł, która została wypłacona. Na zlecenie Wydziału (...)w T. w dniu 20 listopada 2012r. została sporządzona opinia techniczna przez biegłego sądowego z dziedziny (...) P. N.. W opinii potwierdzono, iż ślady bezpośredniego działania ognia powstały tylko na części konstrukcji zadaszenia kopuły ponad kościołem, natomiast w jego wnętrzu powstały tylko zniszczenia w części nawy głównej spowodowane działaniem środków gaśniczych w postaci wody i piany ściekających ze stropu i ścian.

Z w/w opinii technicznej wynika, iż ślady bezpośredniego działania ognia z zewnątrz na drewnianych elementach konstrukcji kopuły tj. na krążynach i deskach widoczne były tylko od strony południowo – zachodniej, w pasie o szerokości kilku metrów od podstawy kopuły aż do poziomu świetlika u podstawy latarni oraz w pasie o szerokości 5-6 m

i na długości około 20 m poniżej świetlika, w lewo od pionowego pasa wypaleń. Natomiast ze względu na brak dostępu do strefy przestrzeni między zadaszeniem

a żelbetową kopułą wewnętrzną nad kościołem, biegły P. N. nie miał możliwości oceny stopnia rozległości uszkodzeń termicznych warstwy izolacji termicznej pod powierzchnią połączy dachowej zadaszenia zewnętrznego. Autor opinii stwierdził,

iż na blaszanym poszyciu znajdowały się miejscowe otwory wykonane przez strażaków w trakcie akcji gaśniczej i podczas dogaszania, bez widocznych w nich śladów działania ognia. W trakcie szczegółowych oględzin w obrębie konstrukcji dachowej kopuły biegły ustalili:

- w środkowej części wypaleń konstrukcji dachowej z oderwaną w trakcie akcji gaśniczej blachą oraz częścią odeskowania, na poziomie około pół metra powyżej powierzchni

płaskiej części dachu u podstawy zadaszenia po jego wewnętrznej stronie (od strony betonowej kopuły) na elementach konstrukcji wewnętrznej tj. na krokwi (krążynie)

i na deskach ujawniono ślad bardzo intensywnych wypaleń bezpośrednich znajdujących się na najniższym poziomie w stosunku do pozostałych wypaleń w obrębie konstrukcji dachu;

- w miejscu tym od wewnątrz całkowicie wypalona była część blachy z dolnego elementu okapu wentylacyjnego, a po oderwaniu górnego zewnętrznego elementu na środkowej warstwie perforowanej blachy osłonowej widoczne były na niej ślady bezpośrednich okopceń i termiczne przebarwienia, natomiast po jej odgięciu widoczny był wypalony otwór;
- w rejonie tego miejsca całkowicie wypalone były także wszystkie inne materiały wykonane z tworzyw sztucznych.

W dniach 19 i 22 października 2012r. Powiatowy (...) w T. dokonał oględzin obiektu w związku z pożarem w kościele pw. C. K., a w dniu 22 października 2012r. przeprowadził kontrolę robót budowlanych. Stwierdzono brak tablicy informacyjnej, brak planu (...) na terenie robót, niezgodne z warunkami wykonywanie robót dotyczących sposobu ogrzewania papy termozgrzewalnej. Inwestora ukarano mandatem w wysokości 200 zł.

Postanowieniem z dnia 23 października 2012r. Powiatowy(...) w T. nakazał (...) R. – (...) C. K. w T. dostarczenie do dnia 31 października 2012r. ekspertyzy technicznej kopuły budynku kościoła, sporządzonej przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane, wpisaną na właściwą listę członków samorządu zawodowego. Kierownik budowy w dniu 24 października 2012r. dostarczył (...) żądane dokumenty.

W dniu 29 października 2012r. na zlecenie (...) R. – (...) C. K. w T. została opracowana przez rzeczoznawcę budowlanego mgr inż. B. T. ekspertyza techniczna. Ekspertyzę opracowano w związku z wydanym postanowieniem Powiatowego (...) z dnia 23 października 2012r. W punkcie 6 tej ekspertyzy p.n. „Zakres zniszczeń i koniecznych napraw” autor opracowania stwierdził:

- w pokryciu z nowej blachy tytanowo – cynkowej grubości 0,7 mm pas szerokości dołem 5,80 m, górą 2,20 m blacha jest całkowicie zniszczona,
- pod blachą mata strukturalna (czarna siatka) będzie musiała być uzupełniona (uległa zniszczeniu, ale nie rozprzestrzeniła ognia),
- deskowanie z desek 25 mm jest do wymiany i uzupełnienia w pasach pomiędzy krokiewiami - pod powierzchnią wymienianej blachy,
- krokiew dość znaczenie nadpaloną, zwęgloną z drewna o wymiarach 5 x 18 cm częściowo należy wymienić na długości około 3 m ewentualnie w innych miejscach,
- na powierzchni uzupełnianego deskowania należy założyć ocieplenie z wełny mineralnej do stanu sprzed pożaru i założyć folię paroizolacyjną o klasie odporności ogniowej BI,
- deskowania ponownie pokryć (po oczyszczeniu) środkiem przeciwpożarowym (...) M-4.

Według tego rzeczoznawcy uzupełnienia wymagało pokrycie dolnej części kopuły betonowej na styku części krycia blachą z kryciem papą termozgrzewalną. B. T. w ekspertyzie stwierdził też, iż konstrukcja żelbetowa kopuły w formie widocznych belek, żeber i innych nie została przez pożar dotknięta i nie budzi zastrzeżeń. Wewnętrzna część kopuły w formie sklepienia nie uległa wpływowi pożaru, ani akcji gaśniczej, jednak części pionowe u węzłowania oraz górne części ścian były zamoczone. Konieczny będzie remont malarski z uwagi na powstałe zacieki po akcji gaśniczej. Również ten rzeczoznawca potwierdził, iż zarzewiem pożaru było miejsce podgrzewania papy termozgrzewalnej przy pomocy palnika gazowego, a płomień rozprzestrzenił się poprzez kratki nawiewne w deskowaniu. Pod deskowaniem była łatwopalna folia paroszczelna o odporności ogniowej klasy F. D. były suche i podatne na pożar, mimo zabezpieczenia środkiem przeciwpożarowym. W dniu 24 października 2012r. W. B. prowadzący Firmę Usług (...) dokonał szczegółowych oględzin organów oraz wykonał dokumentację fotograficzną. Organy w kilku miejscach nosiły ślady zalania. Stwierdził, iż w celu przywrócenia organów do stanu sprzed pożaru należy wymienić pęknięte i rozklejające się skórzane mieszki tonowe i rejestrowe, zdjąć piszczałki z wiatrownic i chemicznie oczyścić z tłustego nalotu, podobnie sztuki i ławeczki,

na których stoją piszczałki. Konieczne też było zdemontowanie kontuaru, oczyszczenie go i ponowne przyklejenie elementów filcowych i skórzanych. Następnie zamontowanie piszczałek na wiatrownice, ich intonacja i strojenie instrumentu. Wówczas, przed zimą, w pierwszej kolejności należało wymienić mieszki, gdyż dalsze ich pęknięcie i rozklejanie

mogło doprowadzić do tego, że gra na organach byłaby bardzo utrudniona, a z czasem nawet niemożliwa. Koszt wszystkich prac przy organach został oszacowany na 28.000 zł. Ubezpieczony zgłosił powodowi roszczenia o łącznej wartości 314.787,35 zł. W grudniu 2012r. likwidator P. K. sporządził raport końcowy szkody. Łączna wartość strat została ustalona na kwotę 174.733,00 zł. Likwidator podtrzymał stanowisko, iż sprawcami zdarzenia byli pracownicy firmy (...), pełniącej na budowie rolę podwykonawcy. Stwierdzono także, iż istnieje możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych względem ubezpieczyciela sprawcy. Towarzystwo (...) na mocy uchwały zarządu z dnia 19 grudnia 2012r. zaakceptowało wysokość odszkodowania na rzecz (...) R. – (...) C. K.

w T. w łącznej kwocie 174.733,00 zł. Po uwzględnieniu dotychczas wypłaconej kwoty 50.000,00 zł, do zapłaty pozostała kwota 124.733,00 zł. Do dokonania wypłaty odszkodowania zobowiązano dyrektora biura regionalnego powoda w T.. A. T. miał zawartą z (...) S.A. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Ubezpieczeniem było objęte m.in. wyrządzenie szkód w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałych w trakcie ich wykonywania. Komenda (...) w T. w dniu 17 grudnia 2012r. umorzyła śledztwo wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Pismem z dnia 31 grudnia 2012r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 174.733,00 zł tytułem regresu ubezpieczeniowego. Wobec braku odpowiedzi, powód ponowił wezwanie pismem z dnia 12 lutego 2013r. Następnie w dniu 23 kwietnia 2013r. doręczono pozwanemu ostateczne wezwanie z dnia 18 kwietnia 2013r., w którym określono ostateczny termin zapłaty na dzień 30 kwietnia 2013r. Pozwany nie przyjął odpowiedzialności za szkodę i odmówił zapłaty. Przyczyną pożaru kopuły(...)

(...) C. K. w T., który miał miejsce (...), było zassanie kity płomienia palnika gazowego ciągiem powietrza wentylacyjnego, poprzez technologiczny otwór wentylacyjny kopuły, do jej przestrzeni wentylacyjnej i zapalenie palnej folii polietylenowej. Ogień rozprzestrzenił się w części południowo - zachodniej kopuły. Do mocowania papy w miejscu wykonywania zakładki na pionowej betonowej konstrukcji podstawy kopuły, należało stosować inne urządzenia grzewcze, np. zgrzewarki elektryczne, bądź spalinowe. Pokrycie kościoła stanowi kopuła ze sklepieniem kryształowym. Konstrukcja nośna pokrycia dachu kopuły kościoła jest żelbetowa, żebrowa ze świetlikiem w szczycie i wykonana została ze słupów łukowych żelbetowych (o wym. ok. 50 x 50cm) ze słupami nośnymi stężającymi (o wymiarach ok. 20 x 20cm). Do słupów podwieszona jest lekka konstrukcja stalowa, na której wylane są kasetony stropu kościoła, tworzące żelbetowe sklepienie kopuły. Na żelbetowej konstrukcji nośnej zamontowana jest drewniana więźba dachowa z profilowanych krokwi tzw. krążyn, na której znajduje się deskowanie. Deskowanie pokryto blachą tytanowo – cynkową, łączoną na rąbek stojący, na podkładzie z maty strukturalnej. W przestrzeni między konstrukcją drewnianą a żelbetową kopuły zastosowano ocieplenie w postaci wełny mineralnej przykrytej folią. Między izolacją z wełny mineralnej a deskowaniem zachowano wolną przestrzeń pozwalającą na cyrkulację powietrza nad wełną mineralną. Wloty powietrza do otworów wentylacyjnych umieszczono pod okapem na wysokości 0,6 m od podstawy kopuły zewnętrznej. W trakcie pożaru kopuły dachu kościoła oraz prowadzonej w jego konsekwencji akcji gaśniczej uszkodzeniu uległy:

- fragmentarycznie pokrycie dachu kopuły z blachy tytanowo – cynkowej łączonej na rąbek stojący;
- znajdująca się pod blaszanym pokryciem drewniana konstrukcja dachu (krążyny), deskowanie, materiały izolacyjne i ocieplenie (wełna mineralna, folia paroprzepuszczalna, mata rozdzielająca systemowa);
- powłoki malarskie i częściowo tynki ścian, filarów oraz kopuły wewnątrz kościoła;
- elementy instalacji oświetleniowej;

- rzutnik wraz z ekranem;
- dywany, chodniki, wykładziny;
- organy.

Zakres szkód przedstawiony przez powoda zgodny jest ze stanem faktycznym opisanym powyżej. Wartość robót związanych z naprawą kopuły kościoła, pracami remontowymi (malarskimi) kościoła oraz naprawczymi pracami elektrycznymi wyniosła 150.076,36 zł brutto. Oprócz tego zasadne były następujące koszty:

- 28.000,00 zł tytułem naprawy organów (według oferty potwierdzonej rachunkiem zaliczkowym na materiały - załącznik nr 9 do raportu ze szkody);
- 1.000,00 zł tytułem zakupu nowego rzutnika i ekranu (według załączonych ofert sklepów internetowych zajmujących się sprzedażą w/w sprzętu - załącznik nr 11 do raportu ze szkody);
- 651,00 zł tytułem suszenia dywanów, chodników i ław (według kosztorysu stanowiącego załącznik nr 10 do raportu ze szkody).

W sumie łączna wysokość szkody związanej z usuwaniem skutków przedmiotowego pożaru wynosiła 179.727,36 zł brutto.

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie dokumentów znajdujących w aktach sprawy, akt śledztwa, opinii biegłego z dziedziny (...) R. P., opinii biegłego z dziedziny (...) G. B., zeznań świadków P. M., M. Z., A. K., H. W., B. T., M. L. (2), K. F., L. K., Ł. K., P. K., M. L. (1), P. N..

Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadza się do ustalenia, czy powodowi w ramach regresu ubezpieczeniowego należy się zapłata kwoty dochodzonej pozwem.

W pierwszej kolejności należało ustalić, czy istotnie A. T. (interwenient uboczny) był osobą odpowiedzialną za szkodę. Nie ulega wątpliwości,

iż do przedmiotowego pożaru doszło podczas wykonywania prac remontowych na dachu kościoła (...) (...) C. K. w T.. W toku postępowania likwidacyjnego ustalono, iż sprawcą szkody byli pracownicy A. T., który prowadzi firmę (...) i był podwykonawcą H. W., wykonującego remont dachu na podstawie umowy z (...). A. T. realizował prace polegające na zgrzewaniu arkuszy papy na poziomej części dachu kościoła u podnóża kopuły. W trakcie zgrzewania papy w pobliżu zwieńczenia południowo-zachodniej nawy doszło do przedostania się ognia palnika przez otwory wentylacyjne (kratki wentylacyjne) w deskowaniu. W pobliżu otworu zapaliła się folia izolacyjna i deska, a następnie drewniana konstrukcja zadaszenia. Okoliczności te potwierdził biegły sądowy G. B., którego opinię uznano za w pełni wiarygodną. Z opinii tej wprost wynika, że przyczyną pożaru w dniu (...) było użycie do zgrzewania papy, w miejscu jej łączenia na zakładkę, palnika gazowego, którego płomień został

zassany przez otwór wentylacyjny kopuły do jej przestrzeni wentylacyjnej, co spowodowało zapalenie folii polietylenowej. Biegły stanowczo zaprzeczył, aby pokrycie dachowe było zaimpregnowane łatwopalnym karbidem. Według biegłego wskazane przez świadka L. K. miejsca „posmarowane czymś czarnym” są pozostałościami spirolizowanej materii tworzywa sztucznego pochodzącego z membrany dachowej i siatki rozdzielającej, występującej pod blaszanym pokryciem dachowym. Deski dachowe były pokryte typowym preparatem ogniochronnym. Podczas postępowania dowodowego ustalono, że palnika gazowego używał L. K. – pracownik A. T., mimo że plan (...) zakazał stosowania takich palników, czyli otwartego ognia, w przestrzeni 1 metra od kopuły. Wbrew zarzutom strony pozwanej plan (...) i Ochrony (...) był sporządzony z tym, że w dniu kontroli (...) nie było go na terenie budowy. Ponadto pracownicy byli odpowiednio przeszkoleni, co wykazał powód przedstawiając karty szkolenia wstępnego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, jakie odbyli L. K. i J. Ł.

przed przystąpieniem do wykonywania przedmiotowych robót. Szkolenie dopuszczało ich do wykonywania prac na stanowisku dekarza. Dodatkowo Sąd Okręgowy podkreślił, iż przytoczone okoliczności znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadków i dokumentach. Mając na uwadze wynik postępowania dowodowego, Sąd ten doszedł do przekonania, iż osobą odpowiedzialną za powstałą wskutek pożaru szkodę jest A. T., albowiem została ona wyrządzona poprzez działania jego pracowników (art. 430 kc). Podstawę materialnoprawną odpowiedzialności interwenienta stanowi treść art. 415 kc w zw. z art. 430 kc. Błędne było stanowisko powoda, iż sprawca odpowiada na podstawie art. 435 kc. Zakład (...) A. T. nie jest bowiem przedsiębiorstwem wprawianym w ruch siłami przyrody, o którym mowa w art. 435 kc. Odnośnie do zakresu i rodzaju uszkodzeń, jakie powstały w trakcie pożaru i prowadzonej w jego konsekwencji akcji gaśniczej, to wynikają one z załączonych do akt sprawy materiałów dowodowych w postaci: zgłoszenia szkody majątkowej, protokołu oględzin, opinii technicznych, protokołu likwidacji szkody, raportu końcowego ze szkody, dokumentacji fotograficznej (załączonej na płycie CD - k. 51) oraz zeznań świadków. Dowody te stanowiły podstawę do wydania opinii przez biegłego R. P.. W postępowaniu likwidacyjnym ustalono, iż w wyniku pożaru kopuły dachu kościoła uszkodzeniu uległy następujące elementy stałe budynku sakralnego:

- pokrycie kopuły z blachy tytanowo – cynkowej, łączonej w rąbek oraz znajdujące się pod nimi siatka, wełna mineralna, folia, deski i konstrukcja drewniana kopuły;
- szyby (zbite) w oknach na skutek działania wysokiej temperatury;
- wnętrze kościoła.

Z protokołu likwidacji szkody wynika, iż w poszyciu dachu stwierdzono również 3 „dziury”, t.j. otwory, poprzez które strażacy wlewali wodę do wnętrza kopuły prowadząc akcję gaśniczą.

W załączniku nr 1 do w/w protokołu wskazano także, iż w wyniku akcji gaśniczej zalano sklepienie, ściany, wnęki, wieże. Stwierdzono odpadającą farbę ze ścian i filarów, a także ubytki tynku na ścianach oraz pęknięcia muru nad oknem przy bocznym wejściu.

Do uszkodzeń zaliczono:

- sklepienie (strop) pod organami i głównym wejściem;
- powłokę malarską ścian bocznych z niszami;
- powłokę malarską filarów.

W w/w protokole stwierdzono również:

- zamoczone w wyniku akcji gaśniczej dywany, chodniki, wykładzinę dywanową;
- zalaną instalację oświetleniową wewnętrzną oraz halogeny, ekran do rzutnika i rzutnik, gniazda elektryczne;

Zachodziła też konieczność osuszenia ścian kościoła oraz sprawdzenia instalacji sieci komórkowej na kopule kościoła, która również została zalana.

Biegły sądowy z dziedziny (...) G. B. potwierdził, iż podstawowym oddziaływaniem pożarowym objęty był segment południowo-zachodni dachu kościoła o szerokości przy podstawie, tj. na wysokości płaskiego dachu, wynoszącej około 5,80 m. Na podstawie raportu końcowego ze szkody nr(...)opracowanego w grudniu 2012r. przez P. K. oraz M. L. (1) ustalono dodatkowo, iż z uwagi na uszkodzenia w poszyciu dachu, kopuła po ugaszeniu pożaru została przykryta plankami oraz zabezpieczona deskami przed zerwaniem przez wiatr. W w/w raporcie potwierdzono, iż skutkiem akcji ratowniczej prowadzonej w obrębie kopuły było zalanie wewnętrznych ścian kościoła wodą podawaną przez

jednostki straży pożarnej. Dodatkowo w górnej części kościoła i kasetonach kopuły widoczne były ślady oddziaływania dymu będącego skutkiem pożaru.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż zakres i rodzaj szkód można było ustalić również w oparciu o zeznania świadków. Sąd ten w pełni podzielił opinię biegłego R. P.,

iż zakres szkód przedstawiony przez powoda zgodny jest ze stanem faktycznym opisanym powyżej. Powód przy obliczeniu wysokości szkody oparł się na kosztorysach opracowanych przez spółkę (...), która dokonała weryfikacji kosztorysów przekazanych przez poszkodowanego. Biegły jednoznacznie stwierdził, iż weryfikacja ta została przeprowadzona zgodnie z zasadami kosztorysowania, w oparciu o katalogi nakładów rzeczowych oraz ceny średnie właściwe dla III kw. 2012r., według publikacji wydawnictwa (...). (...) spółka z o.o. Spółka komandytowa dokonała znaczącego obniżenia obmiarów poszkodowanego związanych z koniecznością zeszkobania farby ze ścian, a także kosztami ustawienia i pracy rusztowań. Weryfikacja kosztorysów poszkodowanego odbyła się według zasady, że naprawa nie obejmuje ulepszenia, co w konsekwencji skutkowało zamianą kosztownych farb lateksowych i środków gruntujących firmy (...) na materiały tradycyjne tj. farby emulsyjne i preparat g. (...). Jak wynika z opinii biegłego R. P., kosztorysy spółki (...) stanowiące podstawę obliczenia wysokości roszczenia dochodzonego przez powoda, co do zasady zostały wykonane prawidłowo, zgodnie

z zasadami kosztorysowania. Biegły stwierdził w nich tylko drobne nieprawidłowości, czy też niedopatrzenia związane m.in.: z brakiem wyceny pracy osuszacza

(co uzupełniono w poz. 22 kosztorysu biegłego) oraz z zastosowaniem w niektórych pozycjach dotyczących „dwukrotnego malowania farbami emulsyjnymi starych tynków wewnętrznych ścian” zawyżonych stawek robocizny w wysokości 18 zł/r-g. Wysokość szkody związana z usuwaniem skutków pożaru ustalona została przez biegłego R. P. w oparciu o opracowany przez niego i załączony do opinii kosztorys. Z opinii wynika, iż na potrzeby opracowania tego kosztorysu biegły wykorzystał informacje zawarte w aktach sprawy (w tym zeznania świadków), katalogi nakładów rzeczowych (KNR), stawki materiałów, sprzętu i robocizny oraz wskaźniki narzutów publikowane przez portale internetowe zajmujące się wyceną rynkową robót budowlanych (w tym bazy cenowe Wydawnictwa (...) z 2012r.). Biegły przy konstruowaniu przedmiotowego kosztorysu oparł się na pozycjach ujętych w kosztorysach (weryfikacyjnych i ofertowym), stanowiących załączniki do raportu ze szkody nr 31/12/18/60 (...). Na potrzeby opracowania kosztorysu biegły R. P. przyjął:

- stawka roboczogodziny - 13,87 zł
- narzuty:

koszty pośrednie - [Kp] = 65,40% (R, S)

koszty zakupu i transportu materiałów - 7,40% M Zysk - [Z] = 11,20% ((R + Kp(R), S + Kp(S))

VAT - [V] = 23% (HR + Kp(R) + Z(R), M, S + Kp(S) + Z(S))

Objaśnienia:

R - koszty robocizny

S - koszty sprzętu

M - koszty materiałów

Kp(R) - koszty pośrednie od robocizny

Kp(S) - koszty pośrednie od sprzętu.

W oparciu o powyższe dane biegły ustalił, iż wartość robót związanych z naprawą kopuły kościoła, pracami remontowymi (malarskimi) kościoła oraz naprawczymi pracami elektrycznymi wyniosła 150.076,36 zł brutto.

W celu uzyskania całkowitej (sumarycznej) wysokości szkody związanej z usuwaniem skutków pożaru do powyższej kwoty należało dodać:

- 28.000,00 zł tytułem naprawy organów (według oferty potwierdzonej rachunkiem zaliczkowym na materiały - załącznik nr 9 do raportu ze szkody);
- 1.000,00 zł tytułem zakupu nowego rzutnika i ekranu (według załączonych ofert sklepów internetowych zajmujących się sprzedażą w/w sprzętu - załącznik nr 11 do raportu ze szkody);
- 651,00 zł tytułem suszenia dywanów, chodników i ław (według kosztorysu stanowiącego załącznik nr 10 do raportu ze szkody).

Zatem wysokość szkody związanej z usuwaniem skutków przedmiotowego pożaru wynosi 179.727,36 zł brutto.

Wskazując na powyższe Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie powód wykazał zasadność swojego roszczenia. Powód przedstawił umowę ubezpieczenia, wykazał, na czym polegało zdarzenie ubezpieczeniowe powodujące obowiązek wypłaty odszkodowania oraz że miało związek z działaniem osoby ubezpieczonej przez pozwanego, wskazał także w jaki sposób wyliczono wysokość należnego odszkodowania, jak również przedłożył potwierdzenie wypłaty odszkodowania. Natomiast strona pozwana nie zdołała zakwestionować, ani okoliczności powstania zdarzenia ubezpieczeniowego, ani wysokości wypłaconego odszkodowania. Sąd ten dodał, iż umowa ubezpieczenia łącząca powoda z (...) nie przewidywała pomniejszenia odszkodowania o franszyzę redukcyjną, ani o inne środki uzyskane przez poszkodowanego poza umową. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 174.733,00 zł z odsetkami ustawowymi, zgodnie z żądaniem, na podstawie art. 828 § 1 kc w zw. z art. 822 § 4 kc, art. 415 kc i art. 430 kc. Powód wyznaczył pozwanemu w wezwaniu do zapłaty termin spełnienia świadczenia do dnia 30 kwietnia 2013r. Termin ten upłynął bezskutecznie, wobec czego powód mógł dochodzić odsetek od dnia następnego (art. 481 kc). O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 105 kpc w myśl zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy.

Od powyższego wyroku apelację wniósł interwenient uboczny zaskarżając go w całości, domagając się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa w całości. Ewentualnie interwenient uboczny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto interwenient uboczny wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu interwenient uboczny zarzucił naruszenie:

1) przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 kpc poprzez nieprawidłową, dowolną i wybiórczą ocenę dowodów polegającą na:

- nieprawidłowym ustaleniu, że interwenient uboczny jest wyłącznie odpowiedzialny za szkodę poniesioną przez nieuczestniczącą w sporze (...) C. K. w T. (dalej: (...)), którą naprawił powód poprzez wypłatę odszkodowania w wysokości 174.733,00 zł w wykonaniu umowy ubezpieczenia, łączącej go z (...); Sąd I instancji naruszył normę zawartą we wskazanym przepisie, albowiem pominął dowody i okoliczności wskazujące na zwolnienie interwenienta od odpowiedzialności za tę szkodę;

- nieprawidłowym ustaleniu, że powód z przyczyn zawinionych posługiwał się palnikiem gazowym przy wykonywaniu robót podwykonawczych na terenie (...) oraz że jego powinnością było stosowanie innego sposobu zgrzewania papy, nie wiążącej się ze stosowaniem otwartego ognia;

- nieprawidłowym ustaleniu wysokości szkody, za którą odpowiada pozwany poprzez pominięcie faktu, iż ubezpieczona przez powoda (...) otrzymała dotację od Rady M. T. w 2012r. na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (uchwała podjęta po spornym zdarzeniu) i

niezasadnym uznaniu, że środki uzyskane z tego źródła na usunięcie skutków pożaru świątyni nie mogą być brane pod uwagę przy ustaleniu wysokości szkody, za jaką odpowiedzialność ponosi powodowy Ubezpieczyciel;

- nieprawidłowym ustaleniu, że interwenientowi ubocznemu należy przypisać wyłączną winę za spowodowanie pożaru świątyni, którego dotyczył spór, pomimo zaniedbania obowiązków w zakresie nadzoru nad wykonywaniem powierzonych mu prac przez kierownika budowy i inspektora nadzoru;

- nieprawidłowym ustaleniu, że interwenientowi ubocznemu znana była treść dokumentu (...), w którym zawarty był zakaz używania ognia w bezpośredniej bliskości przedmiotu robót budowlanych mimo, że z ustaleń dokonanych przez Sąd jednoznacznie wynika,

że takiego dokumentu nie było w miejscu wykonywania przez A. T. prac podwykonawczych, a żaden dowód nie uzasadnia tezy, że został mu wcześniej podany do wiadomości;

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 430 kc poprzez jego błędne zastosowanie do spornego zdarzenia pomimo, że pracownikom interwenienta nie można przypisać winy w powstaniu szkody;

3) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 362 kc poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której poszkodowana (...) oraz nieuczestniczący w sporze wykonawca robót budowlanych H. W. przyczynili się do powstania szkody poprzez zaniechanie sprawowania nadzoru wymaganego przepisami prawa budowlanego nad prawidłowością wykonania zleconych robót przez interwenienta ubocznego;

4) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 824(1) kc poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy interwenient uboczny udowodnił, że szkoda poniesiona przez ubezpieczoną (...) była mniejsza z uwagi na jej częściowe naprawienie ze środków pieniężnych pochodzących z dotacji uzyskanej przez (...) od Gminy M. T..

W odpowiedzi na apelację powód, pismem z dnia 21 lipca 2016r., wniósł o jej odrzucenie, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od interwenienta ubocznego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja interwenienta ubocznego nie jest zasadna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela czyniąc je właściwą podstawą również własnego rozstrzygnięcia.

Wbrew odmiennym twierdzeniom prezentowanym przez skarżącego, Sąd I instancji prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy bez przekroczenia granic określonych w przepisie art. 233 § 1 kpc. Wskazać należy, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd wskazanego art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Natomiast nie jest wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998r., sygn. akt: II CKN 4/98, niepubl.). Skarżący, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie art. 233 § 1 kpc, nie wykazał żadnych konkretnych zasad lub przepisów, które tenże Sąd naruszył przy ocenie poszczególnych dowodów, z uwagi na co zarzut ten uznać należy za chybiony.

Wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji prawidłowo zastosował do spornego zdarzenia przepis art. 430 kc. Podkreślić należy, iż w przedmiotowej sprawie, jak słusznie stwierdził Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, istota sporu sprowadza się do ustalenia, czy powodowi w ramach regresu ubezpieczeniowego należy się zapłata kwoty dochodzonej pozwem, a zatem w sprawie tej należało ustalić, czy istotnie A. T. (interwenient uboczny) był osobą odpowiedzialną za szkodę. Nie ulega wątpliwości, iż do przedmiotowego pożaru doszło podczas wykonywania prac remontowych na dachu kościoła (...) (...) C. K. w T.. Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji,

przeprowadzając bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe, pracownicy interwenienta ubocznego byli dekarzami, profesjonalistami, w aktach sprawy znajduje się zaświadczenie o ich przeszkoleniu. Ponadto wskazać należy, iż na terenie

przedmiotowego zadania obowiązywał Plan (...) i Ochrony (...),

z zapisów którego wynikało, iż zabronione jest używanie otwartego ognia w odległości

1 metra od kopuły kościoła. Wbrew odmiennym zarzutom skarżącego podkreślić należy, iż Plan (...) i Ochrony (...) był sporządzony z tym, że w dniu kontroli (...) nie było go na terenie budowy. Ponadto stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie pracownicy interwenienta ubocznego używali zgrzewarki gazowej, posługiwali się otwartym ogniem tuż przy samej kopule kościoła, dlatego w ocenie Sądu Apelacyjnego nie było żadnych wątpliwości co do tego, że ogień został zaproszony z przyczyn przez nich zawinionych. W związku z tym nie można tutaj mówić, iż nie ma po ich stronie zawinienia za powstałą szkodę. Mając zatem na uwadze wyniki postępowania dowodowego stwierdzić należy, iż Sąd I instancji prawidłowo uznał, iż osobą odpowiedzialną za powstałą wskutek pożaru szkodę jest A. T., z uwagi na to, iż została ona wyrządzona poprzez zawinione działania jego pracowników (art. 430 kc).

Za chybiony uznał należy również zarzut skarżącego naruszenia prawa materialnego, tj. art. 362 kc poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której poszkodowana (...) oraz nieuczestniczący w sporze wykonawca robót budowlanych H. W. przyczynili się do powstania szkody poprzez zaniechanie sprawowania nadzoru wymaganego przepisami prawa budowlanego nad prawidłowością wykonania zleconych robót przez interwenienta ubocznego, bowiem jak wynika z prawidłowo przeprowadzonych przez Sąd I instancji ustaleń zarówno poszkodowana (...), jak również nieuczestniczący w sporze wykonawca robót budowlanych H. W. nie przyczynili się w jakimkolwiek stopniu do powstania przedmiotowej szkody.

Za chybiony uznać również należy zarzut skarżącego naruszenia prawa materialnego, tj. art. 824(1) kc poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy interwenient uboczny udowodnił, że szkoda poniesiona przez ubezpieczoną (...) była mniejsza

z uwagi na jej częściowe naprawienie ze środków pieniężnych pochodzących z dotacji uzyskanej przez (...) od Gminy M. T.. Stwierdzić należy, zgodnie

z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem, iż publiczne dotacje nie mogą zastępować obowiązku odszkodowawczego (por: m.in. uchwała 7 sędziów SN z dnia

27 marca 1961r., zasada prawna, sygn. akt I CO 27/60, OSN 1962, nr 2, poz. 40; wyrok SN z dnia 13 października 2005r., sygn. akt I CK 185/2005, OSNC 2006/7-8/133).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc orzekł, jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i w oparciu § 2 pkt 6) i § 10 ust. 1 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity – Dz. U. 2015r., poz. 1800) obciążając nimi - zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania – interwenienta ubocznego jako stronę przegrywającą postępowanie apelacyjne.